

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 498

van **GWENNY DE VROE**

datum: 8 april 2022

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Microplastics - Gezondheidseffecten

Tijdens de gedachtewisseling in de commissie Leefmilieu over het onderzoek van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), de Universiteit Gent en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) naar de verspreiding, effecten en risico's van microplastics in het Vlaamse oppervlaktewater van 28 oktober jl. gaf doctor Maaïke Vercauteren aan dat vooral huishoudelijk afvalwater en bandenslijtage de belangrijkste bronnen van microplastics in Vlaanderen zijn. Vercauteren benadrukte dat er enkel partikels tot 25 µm geanalyseerd konden worden. Wat kleiner is, de zogenaamde nanoplastics, konden toen nog niet gemonitord worden. Ze wees erop dat het wetenschappelijk onderzoek naar de effecten voor de menselijke gezondheid traag gaat en er nood is aan meer onderzoek. Het probleem daarbij is dat de kleinere deeltjes moeilijk te visualiseren en dus moeilijk te meten zijn. Meestal worden er wel effecten opgemerkt zoals irritaties en stress in de cellen, maar de effecten van langetermijnblootstelling of van relevante concentraties van plasticdeeltjes zijn nog niet bekend.

Op 24 maart jl. maakte de Vrije Universiteit Amsterdam bekend dat wetenschappers voor het eerst plasticdeeltjes in menselijk bloed gevonden hebben. In een studie vonden wetenschappers bij 17 van de 22 anonieme bloedstalen die ze onderzochten polymeren, de bouwstenen van plastics. PET werd het meest aangetroffen.

De precieze effecten zijn niet duidelijk, maar er wordt wel een verband gelegd met bepaalde aandoeningen. Zo worden er bijvoorbeeld meer plasticdeeltjes gevonden in de stoelgang van mensen die aan inflammatoire darmziekten lijden, dan bij gezonde proefpersonen. Het is duidelijk dat microplastics niet alleen wijdverspreid zijn in onze leefomgeving, maar nu ook in het menselijk lichaam.

1. Hoe reageert de minister op de studie over de verspreiding van plastics in het menselijk bloed?
2. In de eerder genoemde studie van VMM, Universiteit Gent en VITO werd er gekozen om twee bronnen waar microplastics aanwezig kunnen zijn, te onderzoeken: huishoudelijk afvalwater en bandenslijtage.

In welke mate wordt de impact van het industrieel afvalwater en zwerfvuil op de verspreiding van microplastics in Vlaanderen onderzocht?

3. In welke mate investeert de minister samen met de collega's van de Vlaamse Regering in het onderzoek naar de verspreiding van microplastics in de leefomgeving en het effect daarvan op de menselijke gezondheid?

4. De huidige technieken laten het momenteel nog niet toe microplastics uit water te verwijderen. De aanpak aan de bron blijft dan ook de meest effectieve preventiemaatregel. Het Europees agentschap voor chemische stoffen [ECHA](#) werkt momenteel aan een verbod op toegevoegde microplastics die niet biologisch afbreekbaar zijn. ECHA wil ze vanaf 2022 in zes jaar tijd stap voor stap verbieden in producten als cosmetica, wasmiddelen, verzorgings-, schoonmaak- en onderhoudsproducten, verf en lak, bouwmaterialen en tuinproducten.

Hoe staat de minister tegenover zo'n mogelijk Europees verbod en wat zou dit betekenen voor Vlaanderen?

5. Ook op het vlak van sensibilisering is er nog werk om de burgers aan te zetten om bijvoorbeeld te kiezen voor kledij geproduceerd met duurzamere materialen.

Op welke manier stimuleert het beleid design-to-recycle of design-to-reuse?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (684), Wouter Beke (498)

WOUTER BEKE

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 498 van 8 april 2022

van **GWENNY DE VROE**

Een gecoördineerd antwoord zal gegeven worden door mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.